

Zoo bezien zijn dus geneeskunde en wetenschap niet identiek. Wel krijgt deze laatste op den duur in de geneeskunde een leidende functie, maar dan toch ook weer zoo, dat het dienend element daarin sterk op den voorgrond treedt. Immers, de behoefte aan een doeltreffende behandeling beheerscht de medische wetenschap dusdanig, dat deze meer dan de drang naar theoretische kennis het wetenschappelijk onderzoek leidt en bepaalt.

De vraag rijst nu, van welken aard deze medische wetenschap moet zijn. Het antwoord daarop ligt niet voor de hand. Want abstraheeren we de verschillende zinzijden van de geschapen werkelijkheid, dan komen we daaronder geen eigen geneeskundige zinzijde tegen. Men kan echter veronderstellen, dat de medische wetenschap een onderdeel van een der bekende vakwetenschappen vormt. En inderdaad is deze gedachte in de vorige eeuw algemeen aanvaard met betrekking tot de natuurwetenschappen. Van Naunyn zou het bekende woord afkomstig zijn: „Die Medizin wird Naturwissenschaft sein oder sie wird nicht sein". Door deze gelijkstelling van geneeskunde met natuurwetenschap zag men nu ook in den arts aan het ziekbed uitsluitend een beoefenaar der exacte natuurwetenschappen, zooals de mathematicus en de bioloog dat waren op hun terrein.

Gevolg hiervan was, dat de geneeskunde teruggevoerd werd binnen veel te enge grenzen en haar oorspronkelijk kosmisch-systatisch karakter werd verloochend. Dit kon op den duur geen bevrediging schenken en leidde volgens velen tot een crisis in de geneeskunde.

Maar ook al zou men haar nu voortaan onder de biologie of de psychologie willen rangschikken, ook dan nog wordt aan haar geen recht gedaan. De antwoorden, die zij dan op haar problemen krijgt, zullen eveneens eenzijdig zijn, n.l. van biotischen of psychologistischen aard.

Ik meen daarom, dat men niet van een medische wetenschap als afzonderlijke grootheid in of naast de andere vakwetenschappen kan spreken. We doen daarom beter de uitdrukking: „de medische wetenschap" te laten varen. M.i. past hier beter de betiteling van „wetenschappelijke geneeskunde". Opzet en karakter der medische faculteit komen zodoende beter tot haar recht. Het uitzicht op het systatisch-kosmisch karakter van het handelen van den geneesheer blijft nu onbelemmerd. En het doel daarvan is en blijft immers het genezen van den zieken mensch. En dezen in zijn geheel en niet de een of andere functie van zijn bestaan.

Derhalve kan een wetenschappelijke geneeskunde het niet stellen zonder een wijsgeerige en wetenschappelijke kennis van den gezonden mensch met alle factoren, die dezen toestand van gezondheid handhaven of bevorderen. Wetenschappelijke geneeskunde is daarom alleen mogelijk op de basis van een wetenschappelijke anthropologie.